

Objavljeno v Žirovskih stopinjah, št. 2 leto 2018

Franc Temelj

Pirhi na naslovnica revij

Prva letošnja razstava v Galeriji v zvoniku je bila na velikonočno nedeljo, 1. aprila, in si jo je bilo mogoče ogledati do 8. aprila. Franc Temelj, idejni pobudnik in snovalec Galerije v zvoniku, je razstavil izbor velikonočnih naslovnih različnih slovenskih revij in pirhe treh avtorjev: Matevža Maretiča, Martine Temelj in tiste, ki jih izdeluje sam. Jože Stanonik je predstavil razstavljaljoče avtorje, dogodek je glasbeno oplemenitil Krištof Trček.

Franca Temelja poznamo predvsem kot fotografa, ki je s pogledom skozi fotografski objektiv izbral in zapisal že mnoge zgodbe. Če omenimo nekaj zadnjih, začnimo s *Knafelčevimi markacijami*, izborom planinskih oznak, ki jih je leta 2011 razstavil v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani. Leto kasneje se je v ob svoji šestdesetletnici predstavil v Galeriji v zvoniku s *Frančiškovo hvalnico stvarstva*. Sledili sta razstava *Onkraj* v Sokolskem domu v Škofji Loki leta 2015 instalacija *Izginjanje* v Kulturnem središču Stare Žiri leta 2016. Pred tem je javnosti predstavil fotografsko serijo Rupnikove linije, abstraktne mikrofotografije oljnih raztopin, refleksijo romanja v Kompostelo in še bi lahko naštevali. V zadnjih letih Temelj s fotoaparatom predvsem odkriva in izbira zanimive podrobnosti, ki jih nato sestavlja v kolaže, s katerimi nevsiljivo, a prepričljivo oblikuje subjektivno pripoved. Aktualna razstava v zvoniku se od prej omenjenih razlikuje - tokrat se ni predstavil kot fotograf, temveč kot zbiratelj. Iz svoje zbirke revij je izpostavil ducat naslovnih velikonočnih števil, ki so izšle med leti 1930 in 2017. Tematsko obarvano razstavo so primerno popestrili pirhi. Kvačkane je prispevala žena Martina, sto Maretičevih vžiganic - lesenih pirhov, okrašenih z raznolikimi geometrijskimi vžiganimi vzorci, si je »izposodil« iz svoje domače zbirke, v razstavo pa je vključil še pirhe, ki jih z zdrobljenimi jajčnimi lupinami mozaično krasi sam. Kopica izdelanih nakazuje, da jih bo nekega dne prav tako sto.

Franc Temelj na svojstven način povezuje zbirateljstvo in fotografijo. S fotoaparatom izbira in zbira utrinke sveta ter jih ureja v vsebinsko zaključene celote. Njegova zbirka raznovrstnih predmetov, po sto primerov vsake vrste, pa je otipljiv zapis časa in prostora. Lastnik jo je poimenoval *Muzej 100 x 100*. Obseg z leti raste in vključuje domiselni izbor predmetov, od obče do lokalno obarvanih. Ob koncu velja omeniti za domači kraj posebno dragocen izbor najlepših žirovskih razglednic, ki je ob razstavi ob tridesetletnici Muzejskega društva Žiri izšel tudi v knjižni obliki.

Mag. Lucija Rupret

Fotografije Jožica Kacin